

ÎMBUNĂȚIREA PROTECȚIEI ȘI BUNĂSTĂRII COPILULUI ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Maria VÎRLAN, dr., conf. univ.

Olesea FRUNZE, dr., lector

Summary

Child welfare is a multi-dimensional concept concerning both objective and subjective aspects of their life, including, but not limited, to social functioning, physical, emotional, spiritual, adaptive status of the child and, when indicated, of the family. Child wellbeing is sensible to changes that occur in child's development process and influenced by environmental and socio-cultural conditions, so that measuring indicators must take into consideration particularly the positive dimension of these issues, meaning the extent the child reaches its full potential.

În gama cercetărilor prezentate de E. Zamfir, C. Zamfir, M. Preda, I. Mihailescu, B. Voicu, L. Bălănescu se găsesc analize profunde a factorilor de risc care au impact nefast asupra familiilor contemporane. Orice politică socială care vine în susținerea familiilor și a copilului trebuie să pornească și să țină cont de dificultățile și nevoile existente în cadrul acesteia.

Cătălin Zamfir, Elena Zamfir (1995) definește politica socială drept o intervenție a statului în configurația proceselor sociale caracteristice unei anumite colectivități, în scopul modificării lor într-o direcție considerată de către actorii politici a fi dezirabilă. Se încearcă astfel, prin mecanisme proprii de distribuire și redistribuire a resurselor existente în comunitate la un moment dat, realizarea unei bunăstări colective. [7, p. 35].

Politicile sociale sunt acele activități/acțiuni desfășurate de către/prin intermediul statului care au ca scop promovarea/influențarea bunăstării individului, familiei sau comunității într-o societate și la sistemul de promovare a acestora.

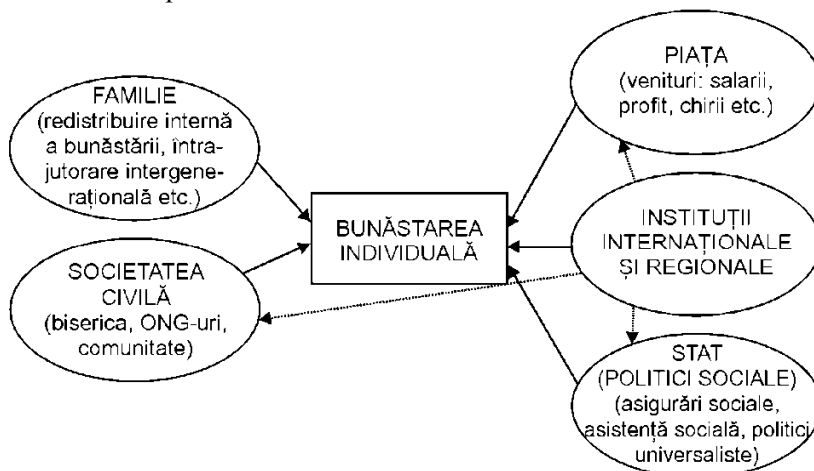
Politicile sociale au ca scop modificarea caracteristicilor vieții sociale a comunității într-un sens considerat dezirabil. Elementul central este bunăstarea familiei și a copilului.

Nicholas Barr (1993) arată că pe lângă *stat*, bunăstarea familiei are și alte surse:

- *piața* care furnizează *bunăstare ocupațională* prin intermediul *veniturilor primare*;
- *acumulările individuale* (economii, asigurări individuale private) care furnizează de asemenea bunăstare;
- *organizațiile voluntare* care produc așa-numita *bunăstarea voluntară*. [1, p. 45].

Marian Preda (2002) menționează și influența tot mai mare pe care o au în ultima vreme organizațiile internaționale (regionale sau mondiale) asupra bunăstării indivizilor (mai ales a celor în situații de risc foarte ridicat datorită războaielor, calamităților naturale, imigrării, dar nu numai). [4, p. 25].

Putem reprezenta sursele bunăstării individuale astfel:

Sursa: Preda, 2002

Literatura de specialitate identifică două mari probleme care există la ora actuală în domeniul bunăstării copiilor, prima fiind văzută ca o consecință a celei de-a doua: „lipsa la nivel internațional a unei baze cu date cu informații care să fie comparabile și lipsa importanței, din perspectiva politicului, acordată punctelor de vedere și opiniilor copiilor” . [5, p. 15].

Politicile familiei elaborate la noi în țară vizează următoarele **scopuri:**

- ✓ asigurarea forței de muncă;
- ✓ creșterea calității vieții familiale;
- ✓ asigurarea imortalității societății;
- ✓ socializarea copiilor;
- ✓ asigurarea egalității sexelor.

Aceste scopuri pot fi definite și dintr-o altă perspectivă: controlul situațiilor care apar; prevenirea unor consecințe indezirabile la nivelul familiei; remedierea unor probleme existente; dezvoltarea capacității familiei de a-și soluționa singură problemele.

Aplicarea unor politici sociale în domeniul familiei și mai ales al politicilor cu privire la bunăstarea copilului se confruntă în multe țări cu o serie de dificultăți și obstacole, iar Republica Moldova nu reprezintă o excepție în acest sens.

Îmbunătățirea protecției sociale a copilului trebuie să pornească de la perspectivele copiilor și de la procesul de participare a acestora în cadrul societății, de la valorificarea competențelor, precum și de la înțelegerea adecvată a copilăriei ca un produs al istoriei, al societății și al culturii. La ora actuală pe plan internațional există o puternică determinare din partea diferitelor instituții și organizații de a dezvolta indicatori care să măsoare tendințele și schimbările în ceea ce privește bunăstarea copiilor, luând în considerare varietatea de caracteristici și factorii specifici pe care aceasta o implică.

Cercetătorii au subliniat potențialul ridicat al acestor indicatori de a îmbunătăți politicile și programele care îi privesc pe copii și

famiile acestora și de a le furniza factorilor de decizie cunoștințele necesare în domeniile în care e necesar să fie îmbunătățită calitatea vieții copiilor. [2, p. 101].

Bunăstarea copiilor va avea nevoie de timp pentru a deveni o preocupare prioritară la nivelul fiecărei comunități naționale și internaționale. [3, p. 41].

În ceea ce privește Republica Moldova, au fost puse în discuție problemele ce apar în procesul derulării politicilor sociale din țara noastră și care au condus la existența unui număr restrâns de studii în ceea ce privește calitatea vieții și bunăstarea copiilor și mai ales a bunăstării subiective a acestora.

Un lucru rămîne, spre regret, cert că familia cu risc social, singură nu este aptă și nu are suficiente resurse să-și susțină propriul copil. Aceasta actualizează necesitatea integrării acestor familii în sistemul beneficiarilor sociali.

În prezent se tinde spre o dezvoltare a politicilor sociale fundamentate pe următoarele principii:

- ”sustinerea copilului prin intermediul familiei”;
- ”oferirea bunăstării copilului prin oferirea bunăstării familiei”.

[5, p. 169].

Aceste principii ar trebuie să fie în vizorul permanent al politicilor sociale statale din Republica Moldova. Familia trebuie să devină independentă și să dispună de potențial puternic pentru formarea personalității copilului, iar statul trebuie să contribuie și să mențină acest potențial prin instituții, (strategii, programe, proiecte, acțiuni, legislație), mijloace și resurse existente a sistemului de protecție socială actuală.

Bibliografie

1. Barr, Nicholas, The economics of the Welfare State, Stanford University Press, Standford, 1993.

2. Encyclopedia of Social Work, 20 TH Edition, Oxford, University Press, 2011.
3. Liebfried, S., Towards a European Welfare State in S. Ferge și J. W. Kohlberg (coord.), Social policy in a Changing Europe, Co: Wesview Press, Boulder, 1992.
4. Preda, Marian, Politica socială românească între sărăcie și globalizare, Editura Polirom, Iași, 2002.
5. Karen K.Kirst-Ashman, Social Work&Social Welfare. – Critical Thinking Perspectives, 2013.
6. Zamfir, E., Preda, M. (coord.), Diagnoza problemelor sociale comunitare. Studii de caz, Editura Expert, București, 2000.
7. Zamfir, E., Zamfir, C. (coord.), Politici sociale. România în context European, București, 1995.